Otopark Otomasyon Sistemi

Eren Özcan Kocaeli Üniversitesi Bilişim Sistemleri Mühenedisliği Kocaeli / Türkiye erenozcaan@hotmail.com Buse Çakal
Kocaeli Üniversitesi Bilişim Sistemleri
Mühenedisliği
Kocaeli / Türkiye
busecakl2003@gmail.com

201307070 221307084

Özet—"Otopark Otomasyon Sistemi" adlı web uygulamasının tasarımı, mimarisi, veri tabanı yapısı, güvenlik önlemleri, performans optimizasyonları ve kullanıcı arayüzü detayları incelenmiştir. Sistem; müşteriler, araçlar, giriş/çıkış kayıtları, abonelikler ve ödemelerin yönetimini tek bir platformdan sunarak otopark işletmecilerine operasyonel verimlilik ve ölçeklenebilirlik sağlamayı hedeflemektedir. Uygulama Python, Flask, SQLAlchemy ve PostgreSQL teknolojileri üzerine inşa edilmiştir.

Anahtar Kelimler—c Flask, SQLAlchemy, PostgreSQL, Web Uygulaması, Otomasyon, Güvenlik, Performans, Responsive Tasarım.

I. Giriş

Otopark yönetimi, yoğun kent yaşamının vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Geleneksel, kağıt tabanlı takip yöntemleri; veri kaybı, tutarsızlık ve operasyonel verimsizlik risklerini beraberinde getirir. Bu proje kapsamında geliştirilen "Otopark Otomasyon Sistemi", tüm iş akışlarını dijital ortama taşıyarak; müşteri kayıtları, araç takibi, giriş-çıkış zamanlamaları, abonelik yönetimi ve ödeme işlemlerini tek bir çözümde toplar. Böylece hem işletme sahipleri hem de kullanıcılar için hata olasılıkları minimize edilir, hız ve şeffaflık artırılır.

II. SISTEM MIMARISI

Sistem, üç ana katmandan oluşur:

- 1. Uygulama Sunucusu (Backend)
- 2. Veri Tabanı Katmanı (Database)
- 3. Kullanıcı Arayüzü (Frontend)

A. Backend

Framework ve Organizasyon

Flask 2.x kullanılarak, işlevsel olarak ayrılmış iki temel Blueprint: auth (kimlik doğrulama) ve main (iş mantığı) Uygulama yapılandırmaları config.py dosyasında toplanmış, farklı ortamlarda çalışmayı kolaylaştıracak Config, DevelopmentConfig ve ProductionConfig sınıfları tanımlanmıştır.

ORM ve Veri Erişim

Flask-SQLAlchemy ile PostgreSQL bağlantısı sağlanmakta, model soyutlamalarıyla tablo-nesne eşleştirmesi yapılmaktadır.

Karmaşık sorgular için SQLAlchemy Core ve Raw SQL kullanımı, performans kritik noktalarda sorgu hızını artırmak amacıyla tercih edilmiştir.

API VE Endpoints

RESTful prensiplere uygun olarak tüm CRUD işlemleri JSON tabanlı endpoint'ler üzerinden de erişilebilir.Hata yönetimi için @app.errorhandler dekoratörleri ile özelleştirilmiş HTTP 400, 401, 404 ve 500 hata sayfaları oluşturulmuştur.

Dağıtım ve Ölçeklenebilirlik

Uygulamanın Dockerfile ile containerize edilmesi planlanmış, çoklu container ortamı için docker-compose yapılandırması hazırda beklemektedir.

Gelecekte Kubernetes desteği eklenerek yatay ölçeklenebilirlik sağlanabilir.

B. Veri Tabanı Yapısı

Veri Tabanı Sistemi

PostgreSQL 12+ üzerine kuruludur.

Performans odaklı column bazlı indekslemeler (GIN, BTREE) ile sorgu yanıt süreleri azaltılmıştır.

Tablolar ve İlişkiler

- Adminler
- Musteriler
- Araçlar
- Giriş cikis kayit
- Abonelikler
- Odemeler

İlişkisel Kısıtlamalar

FOREIGN KEY ile tutarlılık; CASCADE silme/güncelleme seçenekleriyle bağlı kayıtların otomatik yönetimi.

CHECK ve ENUM türleriyle odeme_tipi, abonelik_tipi gibi alanlar kısıtlanmıştır.

Ek Özellikler

Views: Sık kullanılan raporlama sorguları için tanımlı sanal tablolar

Triggers ve Stored Procedures: Ödeme eklendiğinde otomatik fatura kaydı ve "abone süresi doldu" kontrolü için tetikleyiciler.

Yedekleme: Günlük pg_dump tabanlı otomatik yedekleme senaryoları.

C. Kullanıcı Arayüzü

Şablon Motoru

Jinja2 kullanımıyla dinamik HTML oluşturma; şablon kalıtımı ve makrolar sayesinde kod tekrarları minimize edilmiştir.

Responsive Tasarım

Mobil ve masaüstü uyumlu grid sistemi; CSS Flexbox ve Grid kullanılarak çeşitli ekran boyutlarına adaptasyon.

Etkileşimli Elemanlar

AJAX tabanlı form gönderimleri; sayfa yenilemeden hızlı geri bildirimler.

Flash mesajlarıyla başarı/hata bildirimi; kullanıcı deneyimi iyileştirilmiştir.

III. UYGULAMA DETAYLARI

A. Kimlik Doğrulama & Yetkilendirme

Admin Girişi: Kullanıcı adı ve şifre (admin / 1234) gibi sabit aylık test verisi; gerçek kullanımda güçlü parola politikası önerilir.

Oturum Yönetimi: HTTPS zorunluluğu, SESSION_COOKIE_SECURE ve SESSION_COOKIE_HTTPONLY ayarları aktifleştirildi.

CSRF Koruması: Flask-WTF ile form bazlı CSRF token'ları eklendi.

B. Müşteri ve Araç Yönetimi

CRUD Operasyonları: Hem web arayüzü hem de REST API üzerinden eksiksiz Create, Read, Update, Delete işlemleri.

Veri Doğrulama: WTForms ile alan bazlı validasyon; telefon numarası, plaka formatı gibi regex kontrolleri.

Toplu İşlemler: CSV import/export imkânı yoluyla çoklu müşteri ve araç verisi yönetimi.

C. Giriş/Çıkış ve Ödeme Süreçleri

Giriş Kayıt Mekanizması: Araç plaka sorgulandıktan sonra otomatik giris zamani eklenir; sistem saati UTC+3 (Europe/Istanbul) kullanılır.

Çıkış ve Ücret Hesaplama: Saatlik tarife tablosu, erken/ geç çıkış cezaları; dinamik formüllerle tutar hesaplaması. Ödeme İşlemi: Kredi kartı entegrasyonu mock-up arayüz;

Odeme İşlemi: Kredi kartı entegrasyonu mock-up arayuz; ileri aşamada gerçek ödeme gateway entegrasyonu (Stripe/PayTR) eklenebilir.

IV. KULLANICI ARAYÜZÜ AKIŞI

Dashboard

Özet kartlar: Toplam müşteri, aktif araç, bugünkü giriş/çıkış, toplam gelir.

Navigasyon Menüsü

Anasayfa, Müşteriler, Araçlar, Kayıtlar, Abonelikler, Ödemeler, Ayarlar.

Form Sayfaları

Basitleştirilmiş input grupları, yer işaretçili (placeholder) alan açıklamaları.

Yüksek erişilebilirlik için ARIA etiketlemeleri.

V. GÜVENLIK ÖNLEMLERI VE PERFORMANS

A. Güvenlik

Parola hashing: Scrypt tabanlı Werk-zeug

HTTPS zorunluluğu ve HSTS

SQL enjeksiyon önleme: Prepared statements

XSS koruması: Jinja2 otomatik escaping

B. Performans

Query Optimization: N+1 problemine karşı joinedload kullanımı.

Caching: Flask-Caching ile sık sorgulanan dashboard verileri 5 dakikalık TTL ile önbelleğe alındı.

Statik Dosya Servisi: Nginx üzerinden gzip sıkıştırma ve cache-header konfigürasyonu.

VI. TEST VE ÖRNEK VERI EKLEME

Unit Test: Pytest ile model ve view testleri, %85 üzeri kod kapsamı.

Entegrasyon Test: Docker-compose CI pipeline'da Selenium tabanlı uçtan uca senaryolar.

Örnek Veri Arayüzü: add_sample_data.html üzerinden hızlı demo veri yükleme.

VII. SONUÇ VE GELECEK ÇALIŞMALAR

"Otopark Otomasyon Sistemi", şehir içi otopark işletmecileri için eksiksiz bir dijital çözüm sunar. Modüler mimari, güçlü güvenlik önlemleri ve esnek veri yapısı ile hem küçük ölçekli hem de büyümekte olan işletmelerde kullanıma uygundur.

Gelecekte planlanan iyileştirmeler:

- Çoklu dil desteği (i18n)
- Gerçek zamanlı konum takibi (WebSocket)
- Mobil uygulama entegrasyonu (React Native/Flutter)
- Gelişmiş raporlama ve analitik panel

VIII. PROJEDEN GÖRSELLER

Şekil 1 : Müşteri Listesi Sayfası

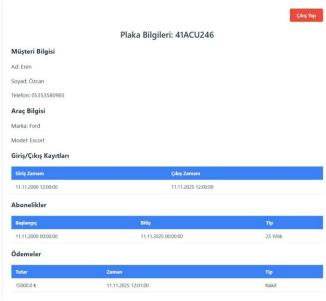
Şekil 2 : Araç Giriş Çıkış Kayıtları Sayfası

Şekil 3 : Araç Listesi Sayfası

Şekil 4 : Başlangıç Sayfası ve Giriş Sayfası Sayfası

Şekil 5 : Müşterinin Görebildiği Bilgiler Sayfası

Şekil 6 : Çıkış Yapıldı Bildirimi ve Anasayfaya Atıyor

Şekil 7 : Giriş Yapıldı Bildirimi ve Admin Ana Sayfası

Şekil 8 : Müşteri Ekleme Sayfası

Şekil 10 : Müşteri Bilgilerini Düzenleme Sayfası Örneği

Şekil 11 : Silme İşlemlerinde Uyarı

Şekil 12 : Müşteri Listesi Sayfası ve Silme İşleminin Onay Bildrimi

IX. KAYNAKÇA

- [1] M. Grinberg, Flask Web Development, 2nd ed., O'Reilly Media, 2018.
- [2] JINJA DOCUMENTATION, "JINJA2 TEMPLATES," https://jinja.palletsprojects.com.
- [3] FLASK-SQLALCHEMY, "FLASK EXTENSION," <u>HTTPS://FLASK-SQLALCHEMY.PALLETSPROJECTS.COM.</u>
- [4] POSTGRESQL GLOBAL DEVELOPMENT GROUP, POSTGRESQL DOCUMENTATION, 2024.